

DRAUGAS

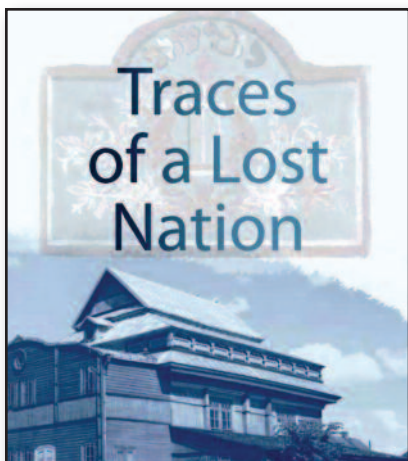
LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ANTRADIENIS – TUESDAY, KOVO – MARCH 14, 2017 • Vol. CVIII Nr. 30 Kaina 1 dol.

PERIODICALS

NEWSPAPER – DO NOT DELAY – Date Mailed 03-13-2017

ŠIAME NUMERYJE:

Knyga apie Vilkaviškio žydų paveldą – 6 psl.

Springfieldo lietuvių istorija – 8 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Iki Lietuvos valstybės šimtmečio liko 338 dienos

Šventėme Lietuvos laisvę

Jono Kuprio nuotraukos

VIRGINIJA PETRAUSKIENĖ

Sekmadienį, kovo 12 dieną, 11 valandą prie Lietuvos konsulato pastato Čikagoje susirinkusiems vėliavos nešėjams Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Marijus Gudynas duoda paskutiniuosius nurodymus: „Kai nešite vėliavą, stenkitės suderinti žingsnius. Kai eisite per perėją, teks paskubėti. Bet mes prieš tai išbandėme, turėtume suspėti“. Visi nešėjai tvarkingai stoja į eilę po du. Iš rankų į rankas perduodama vėliava skleidžiasi, tarsi nušviesdama aikštę tarp dangoraižių. „O dabar žengte marš“, – sukomanduoja M. Gudynas. Jis poroje su JAV Lietuvių Bendruomenės Tarybos prezidiumo pirmininku Juozu Polikaičiu stoja eisenos priekyje, paskui šaulių nešamą JAV vėliavą.

– 2 psl.

Šventė iškelta galva

Didžioji vėliava kėlė džiaugsmą ne tik vaikams.

ELTA nuotr.

VITALIUS ZAIKAUSKAS

Kovo 11-oji Vilniuje ir Lietuvoje

ISeimo rūmus, į Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 27-ųjų metinių minėjimą važiuoju Vilniaus senamiesčiu, pro pastatą, pažymėtą atminimo lenta: „Šiame pastate buvo pradėtas leisti Sąjūdžio laikraštis 'Atgimimas'“. Daug čia teko išgyventi, daug išmokti, džiaugtis ir liūdėti, ir, žinoma, patirti nerimo, kai pro pat langus pravažiuodavo okupacinės kariuomenės tankai, šarvuočiai...

Be abejo, čia buvau ir tą Kovo 11-ąją. Jau žinojome, kas

tą dieną turėtų įvykti. Anksčiausią rytmetį užbėgęs laikraščio redaktorius Romualdas Ozolas pašnibždėjo ko laukti... Prisipažinsiu – ši žinia gerokai išgąsdino. Juk viskas taip trupu, didelė nežinomybė. Priimti tokių minčių dar negalėjo ir protas, – kad šiandien gali išsipildyti svajonių svajonė – mano Tėvynė paskelbs neįtikėtinos svarbos dokumentą...

Visą dieną buvo įjungtas televizorius – tiesioginė transliacija iš Aukščiausiosios Tarybos. Kiekvienas žurnalistas ant savo darbo stalo, šalia rašomosios mašinėlės, turėjo įsijungęs ir radijo imtuvą, klausėmės vis kitos radijo stoties, kad kuo daugiau girdėtume komentarų. – 3 psl.

Kiekvienas, kuris nustoja mokytis, pasensta. Nesvarbu, ar jam dvidešimt, ar aštuoniasdešimt – Henry Ford

Šventėme Lietuvos laisvę

Šventės akimirkos

Jono Kuprio nuotraukos

Atkelta iš 1 psl.

Neįprastai atrodė Lietuvos trispalvė, kai būrys dainuojančių žmonių sekmadienį ją nešė nuo Lietuvos konsulato Čikagoje iki Navy Pier. 30 metrų ilgio vėliava dangoraižių ir žalios upės fone pro šalį praeinantiems ir pravažiuojantiems amerikiečiams atrodė tikrai įdomiai. „Pasveikinkit Lietuvą“, – kažkas iš nešančiųjų angliškai šūkteli būreliui smalsuolių. „Būk sveika, Lietuva“, – atsako draugiški balsai. „A, tai čia Lietuva švenčia?“, – sako dvi miniatūrinės jaunos kinės, jau suskubusios pasidaryti asmenukę mūsų gigantiškos trispalvės fone. Filmuojančių ir fotografuojančių, ar tik stebinčių neįprastą reginį netrūksta. Vėliavos nešėjai skanduoja „Lietuva“.

Navy Pier esančioje šviesioje ir žaliuojančioje Chrystal Gardens erdvėje šventės pradžią skelbia vėliavos pasirodymas. Ją, atneštą iš gatvės, pasitinka muzikantai ir tautiniais drabužiais vilkintys šokėjai. Taip prasideda keturių valandų festivalis „Celebrate Lithuanian Independence“.

Sveikinimo žodžius sako LR generalinis konsulas Čikagoje M. Gudynas. Lietuviai, susirinkusių į Navy Pier, su svarbia švente atvyko pasveikinti senatorius Richard Durbin. Politikas primena, kad pats yra lietuvių kilmės ir kad Lietuvos reikalai jam labai rūpi. Lietuvą ir lietuvius laiškais pasveikino Čikagos meras Rahm Emanuel, Illinois valstijos gubernatorius Bruce Rauner bei generalinė prokurorė Lisa Madigan.

Scenoje vieni po kitų pasirodo tautiniais drabužiais pasipuošę įvairaus amžiaus dainininkai, šokėjai, muzikantai. Žiūrovų širdis suvirpina iš Lietuvos atvykusio „Dagilėlio“ choristai (vadovas Remigijus Adomaitis). Dalis žiūrovų vaikštinėdami tarp prekybininkų stalų klausosi šventinio koncerto. Pažįstami susitikę sveikinas, sustoja trumpam pokalbiui. Atrodo, kad susirinko geri kaimynai ir giminės. Vaikai mielai išitraukia į meninę kūrybą – kuria trispalvę mozaiką. Tarp šventės dalyvių matyti ne tik lietuvių, bet ir kitų tautų atstovų. „O kas yra tas gintaras? Tai produkto ar spalvos pavadinimas?“ – klausia indų kilmės amerikietis. Gerai, kad ir užsuko į mūsų šventę. Dabar tikrai sužinos ne tik tai, kas tas gintaras, bet ir daug kitų dalykų

apie Lietuvą. Ant prekybininkų stalų – lietuviški ir anglų kalba apie Lietuvą leidžiami laikraščiai, žurnalai, knygos, lietuvių meistrų dirbiniai. Prie lietuviškų patiekalų – cepelinų, bulvių plokštainio ir dešrelių nusidriekė milžiniška eilė. Joje matyti ir afroamerikiečių.

Muzikantai iš Chrystal Garden salės nusileidžia

į foje. Čia pasklinda nuotaikinga lietuvių liaudies muzika, ima trypti šokėjai. Į šokėjų ratą įsijungia ir kai kurie praeiviai. Kiti būriuojasi, klausosi mūsų muzikos, grožisi tautiniais kostiumais. Ne vienas iš tų žiūrovų pirmą kartą sužinojo, kad yra pasaulyje tokia šalis Lietuva, kuri jau 27 metus džiaugiasi atkovota nepriklausomybe.

DRAUGAS
(USPS-161000)
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday
except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.
Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284
Periodical class postage paid at Chicago, IL
and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00
JAV – metams **\$150.00** • 1/2 metų **\$80.00** • 3 mėn. **\$57.00**
Pirma klase: kasdien – **\$340.00** • visos savaitės **\$240.00**
Kanadoje (USD): – metams **\$390.00** • 1/2 metų **\$210.00** • 3 mėn. **\$110.00**
Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams **\$615.00** • 1/2 metų **\$315.00**
Į Lietuvą reguliariu paštu – metams **\$120.00** • 1/2 metų **\$66.00**

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA
JAV – metams **\$95.00** • 1/2 metų **\$70.00** • 3 mėn. **\$48.00**
Kanadoje (USD): – metams **\$150.00** • 1/2 metų **\$120.00** • 3 mėn. **\$75.00**

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams **\$220.00** • 1/2 metų **\$120.00**

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –
Ramunė Lapas
vyr.redaktore@gmail.com

Techninis redaktorius –
Jonas Kuprys

Korektorė –
Dalia Sokienė

Administracija –
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

Reklama – Audronė Kižytė,
audreykizys@gmail.com, 630-8 05-1404

Už skelbimų turinį ir kalbą neatsakome.
Nepanaudotų straipsnių nesaugojame.

Šventė iškelta galva

Atkelta iš 1 psl.

Darbai krito iš rankų, straipsniai „nesirašė“, erzino kiekvienas telefono skambutis, kuris gaišino laiką. Ėjo valandos. Štai ir pietūs, štai jau ir saulė vakarop, jau ir temsta... O žinios vis dar nėra. O gal šiandien jos ir nebus? O gal jos nebus nei rytoj, nei poryt? Gal niekad nebus?

Laukimas varo iš proto. Aštunta vakaro. Devinta. Jau sutemo. Nejaugi? Po dešimos vakaro prasideda balsavimas. Skelbiami rezultatai: „Aleksandras Abišala – už, Povilas Akso-maitis – už, Nijolė Ambrazaitytė – už, Aleksandras Ambrazevičius – už, Laima Andrikienė – už, Vytenis Andriukaitis – už, Irena Andriukaitienė – už, Kazimieras Antanavičius – už, Leonas Apšega – už, Mykolas Arlauskas – už, Rimantas Astrauskas – už, Zbigne- Balcerovič – susilaikė...“

22:44 Lietuvos laiku

Prieš pat vidurnaktį į redakciją pakambino šviesios atminties žurnalo „Pasaulio lietuvis“ redaktorius Bronius Nainys: „Kaip galima skubiau gal galėtumėt išfaksuoti Nepriklausomybės atstatymo kopiją? Labai reikia, ir reikia labai skubiai...“

Žinoma!

Redaktorius Linas V. Medelis žinojo, kokios mano vikrios kojos: „Bėk į Aukščiausiąją Tarybą“. Turėjau akreditaciją, ir be rūpesčių galėjau patekti į griežtai saugomus rūmus.

Buvo vėsi ir lietinga naktis. Lekiu tuščia Pamėnkalnio gatve. Širdis spurda iš džiaugsmo. Kaip vėjas įlekiu į AT spaudos centrą. Čia sujudimas: glebėsčiuojamasi, mojuojama rankomis, būrys užsienio žurnalistų rėkia į telefonų ragelius, triukšmas neįmanomas... Puolu prie Ritos Dapkutės, Spaudos centro vadovės, gaunu pirmąją (!) Nepriklausomybės Akto kopiją ir lekiu atgal...

Išsiuntėm. Suspėjom. O tada jau siuntėme į dešimtis, jeigu ne šimtus leidinių, redakcijų, leidyklų, politikams ir organizacijoms, visiems, kieno tik turėjom fakso numerį, visiems – kas prašė ir kas dar neprrašė...

Kam statysim paminklus?

Seime – iškilmingas posėdis. Salė pilnutėlė. Signatarai, Prezidentė Dalia Grybauskaitė, Seimo nariai, ministrai, užsienio šalių ambasadoriai...

Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dienos proga sveikinimo kalbas sakė Seimo pirmininkas Viktoras Pranckietis, 2013 m. Laisvės premijos

Lietuvos kariuomenės Garbės sargybos kuopos ir orkestras žygiavo nuo Nepriklausomybės aikštės iki Katedros aikštės.

ELTA, LRS nuotraukos

laureatas arkivyskupas Sigitas Tamkevičius, Nepriklausomybės Akto signataras Mečys Laurinkus, 1991–1992 m. ėjęs Rusijos Federacijos valstybės sekretoriaus pareigas Genadijus Burbulis, Nacionalinio demokratijos fondo prezidentas Carl Gershman, 2016 m. Lietuvos nacionalinės kultūros ir meno premijos laureatas Vytautas Anušis, Lietuvos studentų sąjungos atstovė, Mykolo Romerio universiteto studentė Aurelija Okuntė, Lietuvos mokinių parlamento atstovė, Vilniaus Žemynos gimnazijos moksleivė Rūta Liutkutė.

„Kokią Lietuvą norime matyti po 20-ies, 50-ies metų? Kokius laiškus kunigaikštis Gediminas siųstų į Europą šiais laikais? Ar išsaugosime neįkainojamą savasties ir taikos, pagarbos buvimo kartu jausmą, kurį dovanoti gali tik giminės žemė? Ne tik ekonominė gerovė gali išugdyti tikėjimą Lietuva. Visų mūsų, čia gyvenusių ir gyvenančių – lietuvių, lenkų, žydų, rusų, gudų, totorių, ukrainiečių, karaimų, latvių, estų ir kitų darbai, viltys ir troškimai yra suldyti į vieną

stiprų jausmą – Lietuvą. Vardan tos Lietuvos, dėl visų mūsų ateities ir klestėjimo kurkime, telkimės, dirbkime“, – kalbėjo Seimo pirmininkas V. Pranckietis.

Diena, pradėjusi griauti sovietų imperiją

„Dievas mums padovanojo laisvę ne griauti, bet statyti, ne priešų ieškoti, bet juos paversti draugais. Nors laisvė suteikia galimybę rinktis tiesą ar melą, dorą ir nedorą elgesį, bet drauge ji įpareigoja mūru stovėti už tiesą ir teisingumą. Jei kas mąsto kitaip, tas nėra supratęs, kas yra laisvė. Kam laisvė yra tik galimybė neatsakingai rinktis ir pataikauti savimeilei, tas dar nėra laisvas, nors Lietuva jau ketvirtis amžiaus yra laisva“, – teigė arkivyskupas S. Tamkevičius.

„Praėjusio amžiaus ketvirtajame dešimtmetyje intelektualai kėlė diskusijas apie Lietuvos vaidmenį tarp savo kaimynių. Vienas iš variantų buvo naujiems laikams pritaikyta til-

to tarp Vakarų ir Rytų idėja. Teisinga ar ne, bet tai skatino giliau ir atidžiau tyrinėti savo istoriją. Lietuvai tapus NATO nare ėmė plisti kitoks savo vaidmens suvokimas, vaizdžiai tariant, vos ne Vakarų Europos pasienio tvirtovė, fortas“, – sakė M. Laurinkus.

2016 m. Lietuvos nacionalinės kultūros ir meno premijos laureatas Vytautas Anušis palinkėjo džiaugtis vienas kito sėkme, pasiaukoti dėl kito. „Galbūt tai yra labai naivūs žodžiai, bet jeigu mes savo širdyse atrasime raktą ir atrakinsime jas, mus užlies atmintis, ir mes pajausime atgimimo dvasią, su kuria atėjome į Kovo 11-ąją“, – kalbėjo aktorius.

„Mes, jaunoji karta, privalome kurti Lietuvos, mūsų visų namų likimą. Visų pirma turime atlikti savo pareigas, t. y., protingai išsirinkti žmones, kurie atstovautų tautai. Turime išsirinkti tokius, kuriems ateityje galėtume statyti paminklus, įrengti atminimo lentas už jų darbus... Tuos, kuriuos iš tikrųjų galime vadinti herojais, kuriančiais valstybę, kurioje norėtume gyventi“, – sakė R. Liutkutė.

Iškilmingo minėjimo pabaigoje už viso gyvenimo nuopelnus Lietuvai politiniam kaliniui, pogrindinės spaudos leidėjui sovietų priespaudos metais, kovotojui už Lietuvos laisvę, sąžinės bei tikinčiųjų laisvių gynėjui Petriui Plumpai įteikta skulptūrėlė „Žinia“, kuri yra sumažinta skulptūros, skirtos Kovo 11-ajai, kopija.

Šventė būtina švęsti linksmai

Po iškilmingo posėdžio Nepriklausomybės aikštėje vyko karinis paradas, virš galvų pralėkė vienas iš Lietuvoje dislokuotų NATO naikintuvų. Vyko daugiataukstantinės eitynės. Miestas užė, linksminosi.

Pirmosios Vyriausybės nariai išvakarėse tradiciškai aplankė sunkiai sergančią buvusią savo premjerę Kazimirą Prunskienę.

Praėjusiais metais tautininkų eisenose buvo ižiesti Lietuvoje gyvenantys lenkų tautybės žmonės. Šiemet jie atsakė savo draugiška eiseną, nešdami plakatus: „Lietuva – visiems!“

Po pietų savo protesto akciją ir eiseną surengė nacionalistai, nešę plakatus „Už Lietuvą vėl didžią“, primenančius JAV prezidento Donald Trump retoriką. Kaip ir ankstesniais metais, skustagalviai skandavo šūkį „Lietuva – lietuviams“.

Vakare tradiciniuose „Lietuvos garbės“ apdovanojimuose nuskambėjo šešios jaudinančios didvyrių istorijos. Į sceną lipo paprasti Lietuvos žmonės, kurie savo kilniais darbais nušviečia mūsų šalį ir įkvepia visus būti geresniais. Ypač buvo pagerbtas ilgametis Lietuvos nacionalinės krepšinio komandos vyriausiasis treneris Vladas Garastas.

Šventė visa Lietuva

Lazdijuose buvo atidengtas paminklas Lietuvos partizanui Adolfui Ramanauskui-Vanagai. Panevėžiečiai numezgė ir atvežė į Vilnių šimto metrų „Tautinį šaliką“. Mezgėjos pažadėjo megzti ir toliau – iki jubiliejinės Vasario 16-osios. Buvo smagu ir pačiame Panevėžyje – vyko šventinė estafetė, kurioje bėgo kariai, mokiniai, ištaigų darbuotojai ir kiti miestiečiai. Bėgimas vyko 27 valandas, – kiek metų Nepriklausomybei. Rengėjų duomenimis, buvo nubėgta apie 400 kilometrų, o jame dalyvavo apie 400 bėgikų. Šiauliuose buvo išskleista didžiulė Lietuvos trispalvė, didžiuliai susibūrimai vyko Kaune, Klaipėdoje, Alytuje.

Kovotojui už Lietuvos laisvę, sąžinės bei tikinčiųjų laisvių gynėjui Petriui Plumpai įteikta skulptūrėlė „Žinia“.

Paminklas A. Ramanauskui-Vanagai Lazdijuose.

Delfi nuotr.

TELKINIAI

Ištieskime pagalbos ranką vargstantiems

Labdaros pietūs LDD Detroito skyriuje

REGINA JUŠKAITĖ-ŠVOBIENĖ

Vasario 26 d., sekmadienį, nuotaiką kėlė šiltas oras, o Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos Kultūros centro svetainėje, Southfield, MI, susirinkusius džiugino ir sielas turtino labdaros pietūs. Šią dieną apylinkės lietuviai turėjo progos susipažinti su Lietuvos Dukterų draugijos (LDD) dabartiniu projektu ir jį paremti. Šios labdaros dienos pietų pelnas buvo skiriamas remti Anykščių raj., Troškūnuose, esančius senelių namus.

Truputis informacijos apie Troškūnų kaimo senelių prieglaudą. Prieš kelerius metus Naujosios Akmenės Evangelikų liuteronų bažnyčios pastoriaus Mindaugo Palonio iniciatyva buvo nupirkta medinis pastatas, kur buvo norėta atkurti tarpukariu jame veikusių senelių namus. Daug darbo buvo įdėta juos remontuojant. Buvo nupirkta skalbimo mašina bei skalbimo priemonių. Detroito LDD skyriaus pirmininkė Ramunė Mikailienė ir valdyba yra be galo dėkingi už aukas ir paramą bei dalyvavimą labdaros pietuose!

Buvo įkurta dėvėtų rūbų ir avalynės parduotuvė miestelio gyventojams. Uždirbtos lėšos skiriamos prieglaudos gyventojų maitinimui ir tolesniam pastato atnaujinimui. Nuo 2013 m. gruodžio mėn. pastate veikia savarankiško gyvenimo namai, kuriuose šiuo metu gyvena 12 gyvenimo sugniuždytų žmonių. Pastate yra dvidešimt kambarių, bet šiuo metu apgyventi tik dvylika, nes kitus kambarius reikia remontuoti. Pastatas šildomas kūrenant malkas. Yra įrengta virtuvė, dušas, tualetas (WC), svetainė su biblioteka, veikia interneto prieiga, įrengtas televizijos kambarys.

Šiame pastate taip pat veikia anonimių alkoholikų klubas, sekma-

dieniais gyventojus lanko tikintieji iš Anykščių. Ūkiniame pastate įrengta pirtis ir skalbykla. Seneliams, kurie guli lovose, reikia dažnai keisti patalynę, o nameliai dar neturi skalbimo mašinos. Šiuo metu priimami gyventi savarankiškai apsitvarkantys žmonės, kuriems reikia pastogės. Ateityje planuojama aptarnauti ir žmones su judėjimo negalia.

Vasario 26 d. labdaros pietuose, kurie vyko gražioje, pavasariškai papuoštoje svetainėje, buvo susirinkę daugiau nei 150 geradarių ir rėmėjų. Skambėjo maloni muzika ir dainos. Daug triūso buvo įdėta, kad ši labdaros popietė pavyktų. Už tai esame dėkingi Ramunei Mikailienei, LDD skyriaus pirmininkei, ir valdybai, narėms bei visiems, prisidėjusiems prie popietės.

Ačiū visiems, kad parėmėte LDD renginį ir reikšmingai prisidėjote prie LDD veiklos ir paramos mūsų tautiečiams! Visas popietės pelnas bus skirtas Troškūnų senelių namų gyventojams: bus nupirkta skalbimo mašina bei skalbimo priemonių. Detroito LDD skyriaus pirmininkė Ramunė Mikailienė ir valdyba yra be galo dėkingi už aukas ir paramą bei dalyvavimą labdaros pietuose!

Ši diena buvo tikrai nuotaikinga, reikšminga ir Lietuvos Dukterims sėkminga! Kas atėjo, nesigailėjo! Tačiau nė vienas renginys, nė viena šventė neįvyksta be karštų, meile artimui jaučiančių širdžių. LDD ir jos rėmėjai, susijungę draugė bendram tikslui, ištiesė pagalbos ranką ir pagelbėjo tiems, kuriems likimas buvo mažiau palankus. Ištiesta pagalbos ranka kitu delnu grąžina šimteriopai.

LDD Detroito skyriaus valdybą sudaro: pirmininkė – Ramunė Mikailienė; vicepirmininkė – Susan Bubnelis; sekretorė – Nijolė Zelwinder; išdininkė – Rita Mitrienė; narės: Lau-

LDD Detroit skyriaus valdyba sėdi (iš k.): pirmininkė Ramunė Mikailienė, Izabelė Korsakienė, Birutė Duncan ir Laura Alkevičius; stovi: vicepirmininkė Susan Bubnelis, buvusi išdininkė Patt Kaunelis, darbininkė išdininkė Rita Mitrienė, Vilija Idzelytė-Włosinski ir R. Juškaitė-Švobienė. Trūksta – sekretorės Nijolės Zelwinder.

Troškūnų senelių namai.

R. Juškaitės-Švobienės archyvo nuotraukos

ra Alkevičius, Birutė Duncan, Vilija Idzelytė-Włosinski, Regina Juškaitė-Švobienė, Izabelė Korsakienė ir Patricia Kaunelis.

Dirbkime ir gyvenkime pagal LDD draugijos šūkį: „Ištieskime pagalbos ranką vargstantiems čionai ir Lietuvoje“.

Lemonto miesto centre plevėsuoja trispalvė

Kovo 9 dieną 12 val. p. p. Lemont, IL buvo pakelta lietuviška trispalvė.

Pakėlimo iškilnėse dalyvavo Lemonto miesto tarybos narys Paul Chialdikas, Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Čikagoje Marijus Gudynas, JAV LB Tarybos prezidi-

dumo pirmininkas Juozas Polikaitis, JAV LB Vidurio vakarų apygardos pirmininkė Birutė Kairienė, JAV LB Lemonto apylinkės valdybos pirmininkė Violeta Valaitytė, Marquette Parko apylinkės valdybos pirmininkė Aušrelė Sakalaitė, Pasaulio lietuvių centro direktorius Artūras Žilys, Lie-

tuvių Fondo vykdomoji direktorė Jūratė Mereckienė ir PLC išikūrusių organizacijų atstovai. Renginį vedė JAV LB JAV LB Vidurio vakarų apygardos tarybos narė Svajonė Kerelytė.

Sugiedojus JAV ir Lietuvos himnus susirinkusius su artėjančia Kovo 11-ąja pasveikino LR generalinis kon-

sulas Čikagoje M. Gudynas ir Lemonto miesto tarybos narys P. Chialdikas. V. Valaitytė padėjo visiems dalyvavusiems trispalvės pakėlime. Lietuvos vėliava Lemonto miestelio centre plevėsuos visa savaitė – iki kovo 16 d.

Lemonto apylinkės valdybos info

Vėliavos pakėlimo dalyviai.

Lindos K. Molitor nuotraukos

Padėkos žodį taria Lemonto apylinkės pirmininkė Violeta Valaitytė.

Išreklamuotoji Vasario 16-oji

DR. VIKTORAS STANKUS

Clevelando LB apylinkės garbės narys

Amerikiečių laikraščiai, Ohio didžiausias dienraštis „The Cleveland Plain Dealer“ ir priemiesčių „The News Herald“, iš anksto gražiai aprašė Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo šventę koncertą, įvyksiantį vasario 17-ąją Šv. Kazimiero parapijos auditorijoje. Gražiai apibūdino koncerto atlikėjus, šau-nų „Vytautas Magnus University Chamber Orchestra“ iš Kauno (vyr. dirigentas Jonas Janulevičius, solistas saksofonininkas Liutauras Janušaitis) ir nurodė, kur galima įsigyti bilietus.

Po Lietuvos vėliavos pakėlimo Ohio sostinės Columbus kapitolijos aikštėje (iš k.): LR garbės generalinė konsulė Ingrida Bublienė, Dave Ward, Ohio gubernatoriaus John Kasich atstovas, su gubernatoriaus Vasario 16-osios proklamacija.

Gajos Bublytės-Milevičienės nuotr.

Vasario 16-ąją Lietuvos trispalvė jau plevėsavo virš Clevelando miesto rotušės; tą pačią dieną LR garbės generalinė konsulė Ingrida Bublienė, kuri koordinavo informacijos apie Vasario 16-ąją pateikimą amerikiečiams, kartu su dukra Gaja Bublyte-Milevičiene ir Ohio gubernatoriaus Kasich atstovais iškėlė Lietuvos vėliavą Ohio sostinės Columbus kapitolijos aikštėje.

Vasario 17-ąją, 5 val. p. p., dr. V. Stankus, nors ir varginamas plaučių uždegimo, prie „Cleveland Rock and Roll Hall of Fame and Museum“ sutiko iš Čikagos atvažiavusius VDU orkestrantus. Sveikino atvykusius į muzikos miestą, kurio simfoninį orkestrą „New York Times“ laikraštis apibūdino kaip „Best American Orchestra“ – geriausią Amerikos orkestrą. Miestas pasauliui davė du originalius populiarios muzikos žanrus – „Rock and Roll“ ir Clevelando „Style Polka“ (kurį sukūrė gausūs Clevelando slovėnų orkestrai, į tradicinę polkos muziką įtraukdami „Jazz“, „Cajun“, „Ragtime“ ir Broadway miuziklų muziką, – dabar ir roko sąskambius), muziką, kuri Amerikoje vyraavo po Antrojo Pasaulinio karo, kol jos neužgožė naujoji banga irgi iš Clevelando – rokas.

Orkestrantams buvo perduotas paruoštas maistas, kad pasistiprintų prieš repeticiją ir koncertą. Trumpai buvo apžiūrėti eksponatai Roko salės prieangyje. Tuomet jau paskubomis – į parapijos salę. Su orkestru keliaujanti ir jį filmuojanti Venesa Urbienė, kino ir TV režisierė, prodiuserė, kultūros projektų/renginių režisierė, paprašė dr. Stankų nors trumpam nuvežti nufilmuoti Lietuvių kultūrinius darželius. Tai buvo atlikta ir vos spėta sugrįžti į Vasario 16-osios minėjimą.

Minėjimą-koncertą iškilmingai atidarė Clevelando LB apylinkės pirmininkas Algis Gudėnas, JAV ir Lietuvos himnus vedė Rytas Urbaitis, invokaciją angliškai ir lietuviškai jausmingai atliko Šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. Juozas Bacevičius; buvo perskaitytas Lietuvių Fondo sveikini-mas. Turiningai apie Lietuvos Nepriklausomybės švenčių prasmę kalbėjo LR garbės generalinė konsulė Ingrida Bublienė.

Garbingus svečius, valdžios pareigūnus bei tautybių – lenkų, estų, latvių – ir „Baltic American Committee“ atstovus pristatė dr. Stankus, priminęs, kad jų proklamacijos yra atspausdintos ir programos leidinyje. Ypač gražiai laiškų-proklamacija sveikino JAV senatorius Rob Portman, kuris sakė, kad Lietuva kartu su Amerika gina laisvę, – anksčiau Afganistane, dabar – prieš Islamo valstybę Sirijoje. Nuo scenos

Liutauro Janušaičio saksofono solo su nuostabiu VDU kameriniu orkestru.

prasingu žodžiu susirinkusius Clevelando miesto tarybos vardu pasveikino tarybos narys, lietuvių bičiulis Michael Polensek.

VDU kamerinis orkestras, vyr. dirigentas Jonas Janulevičius ir saksofonininkas Liutauras Janušaitis nuostabiame koncerte „Švęskime Laisvę“ atliko Kauno lietuvių kompozitorių kūrinius. Klausytojus užbūrė lietuviškoji klasika – „I like F. Schubert“, Vidmanto Bartulio veikalas, kurį jausmingai smuiku atliko orkestro koncertmeisterė Indrė Čepinskienė; XXI amžiaus sąskambiai – saksofonininko ir kompozitoriaus Liutauro Janušaičio kompozicija „Two Different Sides“ (unikaliai sujungianti kamerinės, džiazo, roko ir laisvos improvizacijos elementus), kurią atliko pats Janušaitis kartu su orkestru; tarpukario (1918–1939 m.) lietuviškosios estrados

aukso epochai atstovaujančio kauniečio Danieliaus Donskio (ir kitų) muzika, aranžuota saksofonui ir kameriniam orkestrui, kurią meistriškai atliko VDU orkestras.

Po sėkmingo koncerto vyko vaisės, bendravimas, grojo Lietuvių radijo vedėjo, gitaristo Eugenijaus Dicevičiaus muzika.

Sekmadienį Lietuvių radijas transliavo specialią laidą, vėliavos pakėlimo Šv. Kazimiero parapijos aikštėje ceremoniją, iškilmingas Mišias; filmas „Partizano žmona“ buvo parodytas Lietuvių namų/klubo „Gintaras“ restorane.

Šventę rengė ir stropiai darbavosi Clevelando LB apylinkės valdyba: Algis Gudėnas, pirmininkas, nariai: dr. Zita Maščinskienė, Vincas Taraška, Sonda Vaicikauskienė, Nomedas Vucianienė, Virginija Motiejūnienė.

VDU kamerinis orkestras prie „Rock and Roll Hall of Fame“.

V. Stankaus nuotr.

Brighton Parko lietuviai šventė Lietuvos Nepriklausomybę

JOANA DRŪTYTĖ

Vasario 28 d. Brighton Parko Lietuvių Bendruomenė surengė Vasario 16-osios ir Kovo 11-osios metinių minėjimą.

Šventė prasidėjo šv. Mišiomis ir buvo pratęsta parapijos salėje. Atidarymo žodį tarė Brighton Parko LB pirmininkas Viktoras Kelmelis. Buvo sugiedoti JAV ir Lietuvos himnai. Kun. Gediminas Keršys tarė invokacijos žodį; žvakių uždegimu buvo pagerbti mirusieji. JAV LB Vidurio vakarų apygardos valdybos narys Algimantas Barniškis tarė trumpą sveikinimo žodį; Apolonija Steponavičienė perskaitė 1918 m. ir 1990 m. Nepriklausomybės aktus. Prelegentė Laima Apanavičienė, JAV LB Švietimo tarybos narė, perskaitė įdomią paskaitą „Vasario 16-osios akto signatarų keliais“.

Po to – meninė dalis, kurią pradėjo skautas Jonas Bribiesca, smuiku pagrieždamas kelias melodijas. Mielos parapijietės Vilija Vakarytė, parapijos choro vadovė, ir Nijolė Subatienė padeklamavo savo sukurto eilių, už kurias pelnė šiltų plojimų. Čikagos skautų vietininkijos choro grupė, vadovaujama Li-

lijos Gelažis, padainavo keletą patriotinių dainų, prie kurių buvo kviečiami prisidėti ir žiūrovai.

Gimtadienio proga puokštė gėlių ir „Napoleono“ tortu, kurį iškepė Bronė Maleckienė, buvo pasveikintas kun. Gediminas Keršys. Brighton Parko Namų savininkų bendruomenės dėka visi dalyviai ir svečiai buvo pavaišinti skaniais cepelinų pietumis iš „Kunigaikščių“ restorano.

Visi dar ilgokai bendravo ir nenoromis skirstėsi į namus. Dalyviams ir organizatoriams širdingas AČIŲ už gražų minėjimą ir malonią popietę.

Prelegentė Laima Apanavičienė.

Iš k.: Viktoras Kelmelis, Vilija Vakarytė, Nijolė Subatienė ir Dalia Urbonienė. Joanos Drutytės nuotraukos

Čikagos skautų vietininkijos choras.

Tel Avive pristatyta knyga apie Vilkaviškio žydų paveldą

ALGIS VAŠKEVIČIUS

Kovo pradžioje Izraelyje, Tel Avive įsikūrusiuose Vilniaus žydų namuose (Beit Vilna) pristatyta knyga „Dingusios tautos pėdsakais“ anglų kalba, kurią išleido Marijampolėje įsikūrusi leidykla „Piko valanda“. Ši knyga, kurią parengė Vilkaviškio krašto muziejaus buvęs ilgametis vadovas istorikas Antanas Žilinskas, pasakoja apie šio miestelio žydų paveldą, apie garsius iš Vilkaviškio kilusius žydų tautybės menininkus, taip pat apie žydų gelbėtojus Holokausto metais bei apie savo šaknų dabar į Vilkaviškį atvykstančius ieškoti žydus iš viso pasaulio.

Vilkaviškyje, kaip ir daugelyje kitų Lietuvos miestų prieš Antrijį pasaulinį karą nemažą gyventojų dalį sudarė žydai – jie 1923 metais čia sudarė 44 procentus visų gyventojų. Nuo XVI amžiaus čia gyvenę žydai turėjo nemažai parduotuvių, gerai sugyveno su lietuviais, bet viskas pasikeitė prasidėjus karui, kai vietos žydai 1941-aisiais buvo išžudyti. Vilkaivskyje yra palyginti neblogai išsilaikiusios žydų kapinės, kuriose yra išlikę apie 150 paminklų. Prieš keiliolika metų į Vilkaviškį ieškoti savo šaknų atvyko Izraelyje, Kfar Ruppin kibuce šalia Jordanijos sienos gyvenantis Ralph Salinger – jis čia surado savo protėvių kapą.

Svečias, pasivaikščiojęs po žydų kapines Vilkaviškyje, nutarė sukurti čia esančių paminklų duomenų bazę. Daugelis įrašų hebrajų kalba paminkluose buvo sunkiai įskaitomi, tad R. Salinger panaudojo originalų metodą – jis paminklų paviršių nupurskė skutimosi putomis, jas nubraukė lazdele ir grioveliuose atsivėrė raidės. Daugelis įrašų – labai poetiški, ilgi, papasakojantys daugiau apie mirusį žmogų. Iš viso buvo iššifruota apie 150 pavardžių, kurias tyrinėtojas iš Izraelio sudėjo į internete sukurtą specialų puslapį. Atsiliepė daugybė Vilkaviškyje gyvenusių žydų palikuonių iš Didžiosios Britanijos, Jungtinių Amerikos valstijų, Prancūzijos, Vokietijos, Australijos, Pietų Afrikos Respublikos bei kitų šalių.

„Per tuos metus išgirdau daugybę jaudinančių istorijų. Ne vienas kažkada Vilkaviškyje gyvenusių žydų palikuonis ryžosi keliauti į iki tol visiškai nežinomą Lietuvą aplankyti protėvių kapų. Mums labai pasisekė, nes ir Vilkaviškio rajono savivaldybė, ir istorikas A. Žilinskas labai geranoriškai pažiūrėjo į šias iniciatyvas. Mums pavyko atminimo lentelėmis pažymėti pastatus, kur kažkada buvo žydų senelių namai, kur nuo 1545 iki 1941 metų stovėjo didinga sinagoga, kur buvo žydų gimnazija – dabar šiame pastate įsikūrusi Vilkaviškio rajono savivaldybės administracija“, – pasakojo R. Salinger.

Įvairios istorijos ir pasakojimai vis kaupėsi, ir kilo idėja visa tai sudėti į knygą. A. Žilinskas parengė leidinį, kurio viršelį puošia garsiojo Lietuvos fotografo Balio Buračo 1927 metais nufotografuota didinga Vilkaviškio sinagoga, kurios vietoje dabar stovi

Knygą pristato A. Reinikis (k.) ir šių eilučių autorius.

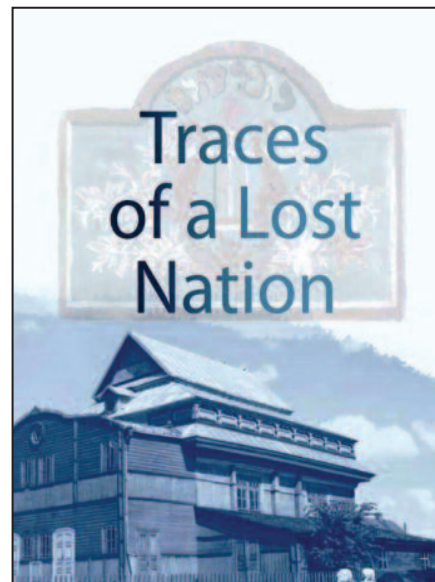

Knygos redaktorius su rabinu I. Cohen ir jo žmona.

Vilkaviškio pašto pastatas. Karo metais Vilkaviškis, buvęs pasienyje su Karaliaučiaus kraštu, labai nukentėjo, senųjų pastatų išliko mažai. Bet išliko kažkada Vilkaviškyje gyvenusios žydės Dvoros Dolev pieštas labai smulkus miesto žemėlapis, kuriame pažymėtas kiekvienas šiame mieste stovėjęs žydų namas. Jo dėka dabar galima atsekti, kas kur buvo įsikūrę, nors ir dalies gat-

vių pavadinimai, ir namų numeriai per tuos dešimtmečius gerokai pasikeitė.

Knyga „Dingusios tautos pėdsakais“, kurios leidimą parėmė Geros valios fondas, buvo šiltai sutikta, sulaukė palankių įvertinimų, buvo surengti jos pristatymai Vilkaviškyje ir Marijampolėje, buvusioje sinagogoje įsikūrusioje Beatričės Kleizaitės-Vasaris menų galerijoje. R. Salinger ap-

Knygos viršelis.

gailestavo, kad naujosios knygos negali perskaityti žydų palikuonys, kurie nemoka lietuvių kalbos. Tada ir kilo idėja šią knygą išleisti anglų kalba.

Angliškas knygos „Traces of a Lost Nation“ leidimas buvo papildytas istorine medžiaga ir pasirodė prieš kelis mėnesius. Knygos redaktorius Algis Vaškevičius ir ją išleidusios leidyklos „Piko valanda“ direktorius Arūnas Reinikis buvo pakviesti knygą pristatyti Izraelyje. Čia į renginį Vilniaus žydų namuose susirinko apie 60 žmonių.

Renginyje dalyvavęs Lietuvos ambasados Izraelyje ministras patarėjas Ramūnas Davidonis džiaugėsi, kad toks renginys, dar labiau suartinant Lietuvą ir Izraelį, vyksta pilnoje salėje, kad nuolat stiprėja abiejų šalių tarpusavio ryšiai, nes Izraelyje gyvena daug litvakų, išeivių iš Lietuvos. Renginį organizavusios išeivių iš Vilniaus ir Vilnijos krašto asociacijos „Beit Vilna“ pirmininkė Mickey Kantor taip pat neslėpė džiaugsmo, jog Tel Avive kalbama apie nedidelį Lietuvos miestelį, ir kad vietos žmonėms tikrai įdomu dalyvauti tokiuose renginiuose.

R. Salinger susirinkusiems papasakojo, kaip jis atrado Vilkaviškį, kiek daug per tuos dvylika metų buvo nuveikta, įamžinant žydų paveldą. Jis pats ne kartą lankėsi Vilkaviškyje, susitiko su įvairių rajono mokyklų moksleiviais ir pasakojo apie praeitį, apie kurią jie beveik visai nieko nežinojo.

Į renginį Vilniaus žydų namuose susirinko apie 60 žmonių.

A. Vaškevičiaus nuotraukos

Dokumentai

Šių eilučių autorius pirmiausia paklausė, kokia kalba – lietuviškai, angliškai ar rusiškai kalbėti. Daugiausia pasisakė už anglų kalbą, tad ją buvo paaiškinta, kodėl tokios knygos pasirodymas ištis labai reikšmingas. Lietuvoje išleista labai daug storų, akademinų istorinių knygų, o šis leidinys labai paprasta ir suprantama forma, per atskirų šeimų likimus pasakoja apie žydų tautybės žmones, apie jų gyvenimą prieškario Vilkaviškyje, apie jų šaknų paieškas. Tokių miestelių, kaip Vilkaviškis yra dešimtys, o tokių ir panašių istorijų – dar daugiau.

Nemažai vietos knygoje skirta iš Vilkaviškio krašto kilusiems garsiems menininkams – tapytojams Isakui Levitanui ir dabar Jeruzalėje gyvenančiam April Aharon, dailininkei iš Paryžiaus Cecile Reims, moderniojo Nyderlandų baletų įkūrėjai Soniai Gaskel. Įdomu tai, kad iš Vilkaviškio yra kilę ir garsiojo pernai mirusio Kanados dainininko Leonard Cohen protėviai, čia gyveno ir labai garsaus Hollywoodo aktoriaus, serialo „Žvaigždžių takas“ žvaigždės William Shatner seneliai.

Po knygos pristatymo svečiai iš Lietuvos sulaukė daug klausimų. Ne vienas iš renginių atėjęs žmogus pasidalino savo prisiminimais, pasakojo apie savo šaknis, apie apsilankymus Lietuvoje. Labai šiltas pokalbis užsimezgė su kitos organizacijos – Lietuvos žydų asociacijos vadovu Arie Ben – Ari Grodzenskiu, kurio senelė buvo garsi dantų gydytoja prieškario Marijampolėje. Jis papasakojo, kad organizacija vienija apie 1 200 narių, iš kurių apie 400 yra aktyvūs – nuolat rengiami įvairūs susitikimai, švenčių minėjimai.

Į knygos pristatymą atvyko ir Bnei Brak mieste Izraelyje gyvenantis rabinas Israel Cohen, kurio šaknys yra iš Būdviečių kaimo Vilkaviškio rajone. Jis apie savo protėvius Lietuvoje yra iš-

Knygos leidėjas A. Reinikis (k.) dovanoja kalendorių su Vilkaviškio sinagoga ministru patarėjui R. Davidoniui.

leidęs knygą hebrajų kalba, kuri seniai pasirodė ir angliškai. Labai gausią 13 vaikų šeimą su žmona Dina turintis rabinas prieš kelerius metus ypač pagerbė šių eilučių autorių, pasikvietęs jį į savo namus Bnei Brak.

R. Salinger tęsia savo darbus Vilkaviškyje – šiemet rugsėjo mėnesį, minint žydų Holokausto dieną Lietuvoje, Vilkaviškyje, ten, kur buvo sušaudyti vietos žydai, planuojama pasodinti medžių giraitę, taip pagerbiant žydų gelbėtojus, kurių yra žinoma daugiau kaip penkios dešimtys. Čia bus pastatytas standas su jų pavardėmis bei informacija, kas nutiko prieš 76 metus.

Daugelis Izraelyje sutiktų žydų džiaugėsi, kad aktyviai dirba Lietuvos ambasada ir ambasadorius Edminas Bagdonas. Tą patį galima pasakyti ir apie vos prieš dvejus metus Lietuvoje įkurtos Izraelio ambasados ambasadorių Amir Maimon, kuris per tą laiką suspėjo nuveikti labai daug darbų.

„Mums teko per labai trumpą laiką įkurti ambasadą, kurios Lietuvoje nebuvo, tekdavo važiuoti į Rygą. Tai kainavo nemažai pinigų ir daug pastangų, bet džiaugiuosi, kad mums pavyko. Kartu su komanda, kurią sudaro apie 17 žmonių, vykdomė labai daug įvairių projektų, stengiuosi aplankyti kuo daugiau Lietuvos miestų, užmegzti ryšius ir su politikais, ir su paprastais žmonėmis, moksleiviais. Itin šilti santykiai užsimezgė su Vilkaviškio 'Aušros' gimnazijos moksleiviais, kuriuos aplankiau ir po to pasikviečiau į Vilnių, mūsų ambasadą.

Labai sėkminga buvo fotografijų paroda apie popiežiaus Pranciškaus kelionę į Šventąją žemę – ji aplankė daugiau kaip 20 Lietuvos miestų ir miestelių. Džiaugiuosi, kad padaryta daug dviejų tautų suartėjimo labui, bet daug darbų dar laukia ateityje“, – sakė Tel Avivo oro uoste lėktuvo į Vilnių laukiantis sutiktas ambasadorius.

TEATRŲ IR KONCERTŲ SALĖSE

Kelionė į praeitį, iš kurios tenka sugrįžti Išpūdingas Lyric operos sezono baigiamasis akordas

Dmitrijus Belosselskis – Greminas (k.) ir Mariusz Kwiecien – Oneginas.

Todd Rosenberg nuotr.

RAIMUNDAS MARIUS LAPAS

Pastarosiomis savaitėmis „vėjų miesto“ gyventojai patiria gamtos kaprizus – tai džiaugiasi rekordine šiluma, tai vėl, sugrįžus žvarbiems žiemiškiems orams, priversti aukščiau pasistatyti apykaklę. Tačiau kiekvieną melomaną neabejotinai sušildo paskutinis šio sezono Lyric operos pastatymas – Piotro Čaikovskio „Eugenijus Oneginas“. Teatro vadovybė režisieriui Paula Suozzi suteikė kūrybinę laisvę atgaivinant New Yorko Metropolitan operoje Robert Carsen režisuotą jautrią istoriją pagal garsųjį Aleksandro Puškino kūrinį. Šis „Oneginas“ – didingas, išradingas, skambus ir savo dvasia tikrai rusiškas! Pagrindinei partijai pakviestas vienu geriausių baritonų pasaulyje pripažintas Mariusz Kwiecien. Ir nepaisant to, kad kovo 4-osios spektaklyje Kwiecien sirguliavo ir neprivalėjo išeiti į sceną, jis savo „firminiame“ vaidmenyje nenuvylė gerbėjų ir padovanojo jiems atmintiną Oneginą!

Lenkų baritono Eugenijus Oneginas – išlaikantis pusiausvyrą, aristokratiškas, elegantiškų judesių, puikiai valdantis balsą – tarsi durtuvą. Nepaisant to, jog kartais pasigirdavo ir kiek sausoki pustonai, Kwiecien puikiai įrodė, kad būtent jis yra tas pagrindinis asmuo operoje, ir vaidyba, ir vokalų įtikinantis žiūrovą kiekvienoje scenoje.

Puertorikietė sopranas Ana Maria Martinez tampa Lyric operos vadovybės numylėtine, tačiau jos Tatjana, deja, nėra stipriausias dainininkės vaidmuo. Kaip bemėgčiau jos dainavimą, turiu pripažinti, jog Martinez nesusiteikė savo herojei to žavesio, kurio tikėjimės, ir tokiu būdu kiek sumenkino šį neeilinį pastatymą. Garsiojoje laiško scenoje ji buvo blankoka, kartais net pritrūkdavo kvapo. Vaidybinio atžvilgiu Martinez įtikinamiau atrodė paskutiniame veiksmo kaip aukšto luomo dama. Ir dainavo ji geriausiai su Kwiecien būtent paskutiniame Tatjanos ir Onegino duete.

Amerikietis tenoras Charles Castonovo puikiai suvaidino jauną, sąžiningą, beprotiškai įsimylėjusį kaprizingąją Olgą poetą Lenskį. Aistringas Castonovo dainavimas tikrai papuošė šį vaidmenį, ypač ryški buvo ant-

rajame veiksmo atlikta Lenskio arija. Žiūrovai ją įvertino ilgais ir audringais plojimais! Išpūdingas buvo Alisos Kolosovos debiutas amerikiečių scenoje. Puikiai valdanti savo skaidrų mecosoprana, ši rusė idealiai tinko jaunatviškos ir koketiškos Olgos vaidmeniui.

Šįsyk „Eugenijaus Onegino“ žiūrovai nebuvo pakveisti į didingų rūmų pokylių sales. Scenografas Michael Levine ėjo kitu – išradingu minimalistiniu – keliu. Operos pradžioje scena tuščia – tik stalas

ir keturi pliki beržai. Per visą spektaklį tematome vieną kitą baldą. Išrikiuotos kėdės – tai pokylių salė. Raudoni ir geltoni lapai, dengiantys erdvią sceną, plikos aukštos sienos, nusidžančios tai oranžine, tai tamsiai mėlyna spalva, praneša mums apie rudėnį, vakarą ar rytą.

Sustingusi tuštuma scenoje tarsi perduoda pagrindinių spektaklio veikėjų vienvietę. Christine Binder apšvietimas dramatiškai išryškina šią dviasį.

Jill Grove spalvingai suvaidino Filipjevną – Tatjanos auklė. Mezosopranas mums priminė, jog nėra mažų vaidmenų – yra tik „maži“ dainininkai. Princo Gremino vaidmenį „tvarkingai“ sudainavo Dmitrijus Belosselskis. Solidus stotas, sodrus ir turtingas bosas, tačiau, paveldėjęs tartinio teatro statiškumą, šis solistas neįtikino manęs, kad jo personažas iš tikrųjų labai myli Tatjaną. Su malonumu klausėmės Takaoki Onishi su dainuotos kapitono partijos. Lyric operos choras – kaip jau esame įpratę to tikėtis – dainavo nepriekaištingai. To, deja, negalima pasakyti apie pastatymo choreografiją – šokėjai scenoje buvo vos pastebimi (nors statistų netrūko), net polonezas trečiajame veiksmo išpūdžio nepaliko.

Nepaisant nedidelių spektaklio trūkumų, jis vertas kiekvieno dėmesio. Tai muzikinė kelionė į nuostabią praeitį, iš kurios esame priversti sugrįžti. „Eugenijus Oneginas“ bus rodomas iki kovo 20 d., ir tuo Lyric operos sezonas baigiasi. Tiesa, jau kelintą pavasarį teatro vadovybė „priduria“ ką nors lengvesnio – šiemet tai bus Frederick Loeve operetė „Mano puikioji ledi“.

Visą informaciją apie bilietus rasite teatro internetinėje svetainėje: www.lyricopera.org arba sužinosite paskambinę į bilietų kasą tel. 312-827-5600.

Padovanokite savo vaikams, anūkams ir draugams

DRAUGAS NEWS ir LITHUANIAN HERITAGE

prenumeratą.

Du leidiniai – viena prenumerata!

Kaina JAV – tik 45 dol.

Tai puiki dovana norintiems anglų kalbą skaityti apie Lietuvą: šalies žmones, politiką, kultūrą, istoriją, meną, sportą, kulinariją ir kt.

www.draugas.org/news • www.draugas.org/lh • www.facebook.com/DraugasNews

Manoma, kad tai Springfieldo lietuviai, pasiruošę sutikti Lietuvos Prezidento tremtyje Antano Smetonos 1941 m. gegužės 3 d.

Springfieldo lietuvių istorija

GEDIMINAS INDREIKA

Neseniai išleista Sandy Baksys knygos „A Century of Lithuanians in Springfield, Illinois“ antroji laida, apžvelgianti daugiau kaip šimtmetį Illinois sostinėje gyvenusių lietuvių istoriją. Ši iliustruota knyga pasirodė tinkamu laiku – 2018 metais Illinois valstija švęs 200 metų steigimo jubiliejų.

Dauguma čikagiečių nežino, kad Springfield lietuviai įkūrė Šv. Vincento parapiją. Nuo 1890 m. lietuviai kėlėsi į pietų Illinois, suvilioti darbų anglies kasyklose ir žemės ūkyje. Taip pat kūrėsi Westville, East St. Louis ir kituose kasyklų miesteliuose. Augustai amerikiečių aplinkoje Springfield Sandy Baksys niekad nekilo mintis, kad jos kaimynystėje tebegyveno paskutiniai lietuviai angliakasiai ir apie tūkstantis jų palikuonių. Susidomėjusi savo šeimos genealogija autorė atrado, kad jos tėvo teta Marija Jamontienė buvo toji jėga, kurios dėka šeima niūriais didžiosios depresijos metais atlaikė ekonominius sunkumus. Pradėjusi tyrinėti kitų lietuvių šeimų istorijas, autorė šiuos aprašymus įdėjo į internetinį blogą Lithspringfield.com Ji surinko ir pavienių asmenų pasakojimus.

Sandy Baksys Northwestern universitete yra baigusi žurnalistiką. Autorė apklausė keliolika lietuvių kilmės asmenų, kurie pasidalijo prisiminimais, laiškais ir šeimos nuotraukomis. Ji peržiūrėjo straipsnius apie Springfieldo lietuvius *Illinois Sta-*

te Journal laikraštyje. Kitų raginama, parašę knygą, susidedančią iš 60 skyrelių; kiekvienas skyrelis – apie šeimos išikūrimą ar apie žymų įvykį.

Pirmoji lietuvių imigrantų banga į Springfield vyko 1890–1914 m. 1906 m. lietuviai įkūrė Šv. Vincento Pauliečio parapiją. Kun. Jonas Čiuberkis pastatė mūrinę bažnyčią, kuriai 1919 m. jau priklausė 500 šeimų. Šv. Vincento parapijoje veikė daug religinių ir keletas jaunimo organizacijų – Vyčiai ir sporto klubai. Ypatinga šventė Springfield lietuvių parapijoje vyko 1936 m. balandžio 19 d., kai trys lietuviai – Kazimieras Andriuskevičius, Petras Klumbys ir Kazimieras Toliušis – priėmė kunigystės šventimus.

Dalis lietuvių darbininkų buvo kairiųjų pažiūrų. Tokį nusistatymą lėmė darbdavių elgesys: kasyklų vadovybė juos išnaudodavo, atleisdavo iš darbo arba trumpindavo darbo laiką. Retas kuris angliakasių išdirbdavo 40 valandų per savaitę. Nelaimės, sužeidimai ir plaučių ligos kenkė jų sveikatai ir atitraukdavo nuo darbo. Tie, kurie buvo sumanūs ar turėjo kokį talentą bei amatą, dirbo antrą darbą, kad pragyventų. Jų žmonos išdarbindavo mažai apmokamuose darbuose, pvz., Anastazija Pažemecienė dirbo viešbučio skalbykloje už 8 dol. per mėnesį. Dar kitos dirbo „Pillsbury“ miltų fabrike.

1930 m. Susivienijimo lietuvių Amerikoje seimo metu atskilo socialistų mažuma, pasivadinusį Lietuvių darbininkų susivienijimu (LDS). Ši komunistuojanti organizacija verbavo angliakasių tapti LDS nariais. Kita organizacija, Amerikos lietuvių

Angliakasiai Juozas Pakutinskas ir Kazys Mickus, maždaug 1910.

katalikų susivienijimas, kovojo prieš darbininkų išnaudojimą, prieš alkoholizmą ir kartu su darbo unionomis buvo atrama prieš komunizmą. Iš kairiųjų veikėjų minėtini Juozas Pakutinskas, laikraščio „Laisvė“ korespondentas. Su žmona Ona Janušauskaite jis pirkė 80 akrų ūkį Champaign apskrityje, ten augino kalakutus. Jų kalakutų ūkis tapo populiari erdvė kairiųjų LDS gegužinėms.

Kai kurie angliakasiai turėjo talentų, – Leonardas Naumovičius buvo talentingas muzikantas. Jis grojo smuiku, mandolina ir trimitu. Po mirties namo palėpėje buvo rasti jo instrumentai ir ranka rašytas sąsiuvinis su Maironio „Kur bėga Šešupė“ gaidomis. Jo svajonė tapti profesionaliu muziku neišsipildė.

Nemažai lietuvių sėkmingai pradėjo verslus. Martynas ir Charles Tiškus po Antrojo pasaulinio karo įsteigė baldų parduotuvę. Broliai Juozas ir Vilimas Čepuliai atidarė „Chepulis Champion Garage“ automobilių aptarnavimo įmonę. Juozas Turaskis (Turasky) įsteigė „Y-T Packing“ mėsos kompaniją, kuri vėliau buvo pervadinta „Turasky Meat Co“. Galbūt pelningiausi lietuvių verslai buvo karčiamos, kurių Springfielde buvo daug. Kastas Stoč-

Springfieldo Didžiojo Kunigaikščio Vytauto vyčiai, 1914.

Mike Kamiczaites (Kamizaičio) karčiama ir ledų parduotuvė, maždaug 1910.
Iš Pat Gerwing archyvo

kus su žmona turėjo „Fairview” taverną ir restoraną. Vilius Blažis vadovavo „White City” tavernai. Jonas Rekašius įkūrė karčiamą „Welcome Inn”. Kitų karčiamų savininkai buvo Jurgis Lapinskas, Peter Yumbras ir J. Vilčiauskas. Kai kuriems lietuviams pavyko išitvirtinti profesijose: Augustas Vyšniauskas (Wisnosky) dirbo Illinois National Bank, Alfredas Urbanskas buvo dantistas, Izidorius Jakštis (Yakstis) – advokatas.

Keletas knygos skyrelių pasakoja apie lietuvių, pasauliniuose karuose tarnavusius JAV karinėse pajėgose. John J. Straukas dalyvavo JAV puolime ties Meuse-Argonne prieš pat 1918 m. lapkričio paliaubas. Tai buvo kruviniausias Pirmojo pasaulinio karo mūšis, pakreipęs karo eigą sąjungininkų naudai. Už pasiaukojimą karo metu Straukui išimties tvarka buvo suteikta JAV pilietybė. Grįžęs į Springfieldą Straukas dirbo staliumi.

Šv. Vincento bažnyčios vargonininkas Aleksandras Aleksis sustiprino chorą ir atgaivino lietuvių kultūrinę veiklą. 1923 m. jo parašytą operetę „I Tėvyne” atliko Springfieldo Lietuvos vyčių choras. Aleksis gebėjo lietuvių vardą „pagerinti” ir tarp amerikiečių – laikraštis *Springfield Journal Register*, anksčiau labiau pabrėždavęs lietuvių muštynes ar nusikaltimus, rugpjūčio 1923 m. straipsnyje rašė: „An intense love for music is a national characteristic of the Lithuanian people”.

Antrąją lietuvių kartą stipriai paveikė asimiliacija, iš dalies gal dėl to, kad Šv. Vincento parapija nebuvo įkūrusi pradžios mokyklos. Dauguma lietuvių perėmė amerikietiškus papročius, tačiau viena lietuviška tradicija išliko – vestuvės. 1927 m. rugsėjo 25–27 d. Kasavičių namuose vyko šventė – Ievos Kasavičiūtės ir Viktoro Alane (Alaunis) vestuvės. Stalai buvo apkrauti lietuviškų patiekalų, svečiams buvo siūlomas naminis alus, midus ir kiti gėrimai. Vyko kaimiški šokiai, orkestrą sudarė smuikininkas, klarinetistė ir akordeonistas. Buvo linksmiamasi tris dienas iki vėlyvo vakaro.

Per Antrąjį pasaulinį karą 68 Šv. Vincento parapičiai buvo pašaukti arba savanoriavo JAV karo tarnyboje. George Sneckus tarnavo karo aviacijoje, jo orlaivis buvo pašautas, ir jis žuvo kelios dienos prieš Normandijos puolimą. Jo ir kitų veteranų pavidės buvo įrašytos atminimo lentoje Šv. Vincento bažnyčioje. Knygoje aprašytas Prezidento Antano Smetonos apsilankymas Springfielde 1941 m.

Springfieldo vestuvinė muzikantų trijulė: Karalitis (smuikas), Petrovich (akordeonas) ir Adam Pazametsky (klarnetas).

gegužę ir jo garbei suruoštas priėmimas Illinois kapitoliuje. Illinois seime jis pasakė kalbą, papasakodamas amerikiečiams apie Lietuvos okupaciją.

Po karo atvykusiems lietuviams Šv. Vincento parapija buvo pirmoji stotelė. Iš naujai atvykusių buvo ir Sandy Baksys tėvas, papasakojęs vietiniams apie komunistų klastą ir jų skeliamą melą. Nors Bakšys paliudijo apie inteligentų lietuvių areštus ir trėmimus į Sibirą, dalis Springfield lietuvių tuo nepatikėjo. Bakšys dėl to labai nusivylė ir išgyveno.

1956 m. Šv. Vincento Pauliečio parapija šventė 60-ies metų jubiliejų. Tuo metu klebonavo kun. Stasys Yunkeris. Keičiantis energijos rinkai, mažėjo anglies paklausa, ėmė užsidaryti anglies kasyklos. Lietuviai iš Springfieldo pradėjo keltis į didesnius miestus. Sumažėjus parapičių, 1972 m., Šv. Vincento parapija buvo uždaryta.

„A Century of Lithuanians in Springfield” patraukia skaitytoją, nes autorė atskleidžia mažai žinomus faktus ir įdomiausius lietuvių imigrantų gyvenimo įvykius. Pagrindiniai personažai yra paprasti darbininkai, asmenys, kurie istorijoje paprastai pamirštami. Knygoje pateikti duomenys gana tikslūs, autorės stilius lengvas, be dirbtinio akademiškumo. Knyga skirta tiek amerikiečių, tiek lietuvių skaitytojams.

Šią knygą: Sandy Baksys. „A Century of Lithuanians in Springfield, Illinois”, 2016, Middletown, DE. 330 psl., galima įsigyti „Draugo” knygyne. Tel. 773-585-9500

SKAUSMO GYDymas

DR. RENATA VARIOKOJYTĖ
SKAUSMO GYDymo SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų skausmų gydymas

AKIŲ LIGOS

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos susitarus
Tel. 312-337-1285

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DANTŲ GYDYTOJAI

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8260

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

Skaitykime
Draugo fondą
www.draugofondas.org

Clevelando lietuvių plėtros fondas „Plėtra” ieško asmens
laikinoms lietuviškų organizacijų resursų direktoriaus pareigoms.

Darbo užduotis:

- įsteigti ir koordinuoti komunikacijos ryšius su Ohio ir Clevelando apylinkių lietuvių bendruomenėmis ir organizacijomis,
- surinkti kontaktinę informaciją,
- sukurti ir tvarkyti tinklalapį, kuriame būtų pateikiama ir skleidžiama informacija apie lietuvišką veiklą, renginių kalendorius, nuorodas į organizacijų ir jų ruošiamų renginių tinklalapius.

Atlyginimas priklausys nuo patirties ir išsilavinimo.
Reikalingas lietuvių ir anglų kalbų žinojimas, iniciatyva,
geri organizaciniai sugebėjimai.

Pradinis projekto terminas – 6 mėnesiai. Asmuo bus tiesiogiai pavaldus „Plėtros” Direktorių tarybai.
CV ir prisistatymo laišką siųsti iki **balandžio 1 dienos** adresu:

The Cleveland Lithuanian Development Fund „Pletra”,
880 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119
Attn. „Directors Position”

ATLANTIC Express Corp.

SIUNTINIAI Į VISĄ EUROPA

Ukraina, Baltarusija, Moldova, Rusija

Greičiau pristatymo terminai

Kiekvieną dėžę nemokamai apdrausime \$100

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą

Asmeninės siuntos

708-907-3000

Siuntinių paėmimas iš namų

630-774-2136

Sekite savo siuntas:
AtlanticExpressCorp.com/tracking

Centrinio ofiso adresas
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

Siuntinių Priėmimo Vietos

Atlantic Express Centrinis Ofisas
8801 S. 78th Ave. Bridgeview, IL 60455
Tel: 708-907-3000

Rūta
6551 South Cass Ave Westmont, IL 60559
Tel: 630-964-7882

Florist Queen
1620 Pebblewood Lane Naperville, IL 60563
Tel: 630-450-2014

Eurus Deli
22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137
Tel: 630-469-4290

Biomed
360 Townline Rd. Mundelein, IL 60060
Tel: 847-566-6676

Royal Petal Inc.
188 E. Wend St. Lemont, IL 60439
Tel: 630-257-0339

Excel Insurance
5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641
Tel: 773-777-4700

Romanian American Network
6201 W. Howard St. B3 Niles, IL 60714
Tel: 847-897-6710

Granitex
704 N. Larch Ave. Elmhurst, IL 60126
Tel: 630-888-1838

Atlantic Express Chicago
2715 W. 71 St. Chicago, IL 60629
Tel: 773-476-2655

Real Exteriors
3740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176
Tel: 847-671-1155

Lithuanian Plaza
9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465
Tel: 708-599-9866

Galos Caves
6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634
Tel: 773-283-7701

Kunigaikščių Užėja
6312 S. Harlem Ave. Summit, IL 60501
Tel: 708-594-5622

Biomed 2
4548 N. Harlem Ave. Harwood Heights, IL 60706
Tel: 773-656-2430

Kalyra
338 S. Rohlwing Rd. Palatine, IL 60074
Tel: 847-776-7766

Continental USA
2207 W Chicago Ave, Chicago, IL 60622
Tel: 773-489-9770

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Vieši nevyriausybinų organizacijų atstovai

Vilnius (Mano vyriausybė) – Lietuvos užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius susitiko su Lietuvoje viešinciais JAV nevyriausybinių organizacijų atstovais, atvykusiais dalyvauti Lietuvos Respublikos Seimo ir Parlamentinio demokratijos forumo organizuojamoje tarpparlamentinėje diskusijoje „Europa ir Jungtinės Amerikos Valstijos: transatlantinio solidarumo patvirtinimas“.

Susitikime su ministru dalyvavo Nacionalinio demokratijos fondo generalinis direktorius Barry Jackson, Hudsono instituto programos prieš kleptokratiją vykdomasis direktorius Charles Davidson ir kiti nevyriausybinių organizacijų atstovai. Ministras taip pat susitiko su į Vilnių atvy-

kusiu Nacionalinio demokratijos fondo prezidentu Carl Gershman.

Ministras su iš JAV atvykusiais ekspertais aptarė aktualius Lietuvos saugumo iššūkius, priemones užtikrinti saugumą ir sąjungininkų paramą šioje srityje. Lietuvos diplomatinės vadovo ir transatlantinės politikos ekspertų susitikime vyko diskusija transatlantinės darbotvarkės bei dvišalių Lietuvos ir JAV santykių temomis.

Vykusioje tarpparlamentinėje diskusijoje buvo aptartos nerimą keliančios demokratijos mažėjimo pasaulyje tendencijos, nauji iššūkiai ir transatlantinio bendradarbiavimo ateitis, ieškota naujų būdų solidarumui užtikrinti.

NATO delegacija domisi saugumu

Vilnius (ELTA) – Kovo 13–14 dienomis Lietuvoje viešinti NATO Parlamentinės Asamblėjos Politikos komiteto delegacija domisi saugumo padėtimi regione ir Varšuvos viršūnių susitikimo sprendimų įgyvendinimu.

Delegacijos nariai – parlamentariai iš Čekijos, Graikijos, Gruzijos, Kroatijos, Lenkijos, Norvegijos, Prancūzijos, Suomijos, Švedijos, Vokietijos,

Turkijos.

NATO Parlamentinės Asamblėjos delegacijos narius priims Lietuvos Respublikos prezidentė Dalia Grybauskaitė, užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius, krašto apsaugos ministras Raimundas Karoblis, Lietuvos kariuomenės vadas gen. lt. Jonas Vytautas Žukas. Svečiams bus pristatytas NATO pajėgų integravimo vienetas.

Premjeras palaikys apkaltą K. Pūkui

Vilnius („Draugo“ info) – Ministras pirmininkas Saulius Skvernelis pareiškė palaikantis apkaltos inicijavimą „tvarkiečių“ frakcijos Seime atstovui Kęstučiui Pūkui, sulaukusiam kaltinimų dėl seksualinio priekabiavimo.

Jis taip pat kartojė, kad K. Pūko veiksmus turėtų įvertinti teisėsauga.

Pranešama, kad į televiziją kreipėsi vilnietė, kuri teigia pokalbyje dėl parlamentaro padėjėjos darbo sulaukusi K. Pūko siūlymo apsilankyti jo kambaryje Seimo viešbutyje, apžiūrėti miegamąjį ir pareiškimų, „kaip būtų smagu pasivolioti miegamojo lovoje“. Pasak vilnietės, sulaukusi ko-

mentarų apie savo krūtinę ir kitų nederamų užuominų.

Seimo Moterų grupė kreipėsi į Etikos ir procedūrų komisiją, prašydamos išnagrinėti parlamentaro elgesį ir įvertinti apkaltos procedūros galimybę. Pasak grupės vadovės Aušrinės Armonaitės, K. Pūkui nepriėmus sprendimo atsisakyti mandato ar apkaltos klausimui nesulaukus paramos Seimo Etikos ir procedūrų komisijoje, procedūra gali būti inicijuojama atskirų parlamentarų iniciatyva.

Vėliau atsilies ir daugiau moterų, liudijančių panašius K. Pūko „pasitūlymus“.

Seimo nariui M. Basčiui gresia apkalta

Vilnius („Draugo“ info) – Prieš apsisprendamas, ar palaikyti inicijuojamą apkaltą Seimo nariui socialdemokratui Mindaugui Basčiui, premjeras Saulius Skvernelis teigia noris išgirsti pačio parlamentaro paaiškinimus ir gauti papildomos neviešos žvalgybinės informacijos apie šį politiką.

Vyriausybės vadovas atkreipė dėmesį, kad net pagal viešai paskelbtą Valstybės saugumo departamento (VSD) išvadą, M. Bastys niekada jau negalėtų gauti leidimo dirbti su slapta informacija.

Apkalta Seimo nariui gali būti pradėta dėl priesaikos sulaužymo, Konstitucijos pažeidimo arba padarius nusikaltimą.

Jau pradėti rinkti parašai siekiant inicijuoti M. Basčiui apkaltą, nes jam nesuteiktas leidimas dirbti su išlaptinta informacija dėl ryšių su nusikalstamo pasaulio ir Rusijos energetikos kompanijų atstovais.

Dėl VSD pateiktos informacijos apie jį M. Bastys jau pasitraukė iš Seimo vicepirmininko pareigų ir sustabdė savo narystę socialdemokratų partijoje.

Seimo pirmininkui VSD pateiktoje medžiagoje aprašomi M. Basčio ry-

Dėl įtartinų ryšių su kai kuriais asmenimis M. Bastys neteko pasitikėjimo. 15 min.lt nuotr.

šiai su atominės energetikos korporacijos „Rosatom“ atstovu vadinamu Jevgenijumi Kostinu, buvusiu KGB darbuotoju Piotru Vojeika, Rusijos valstybinio kanalo RTR žurnalistu Ernestu Mackevičiumi, buvusiu Kau-no mafijos autoritetu įvardijamu Saturnu Dubininku ir neteisėta veikla įtariamam verslininku Vadimu Pachomovu.

VSD vertinimu, šie ryšiai daro M. Bastį pažeidžiamu ir keltų grėsmę jam patikėtos valstybės paslapties saugumui.

A. Merkel vizitas Washingtone

Berlynas (ELTA) – Vokietijos kancelerė Angela Merkel kovo 13 dieną atvyko į Washingtoną pirmojo savo susitikimo su JAV prezidentu Donald Trump.

D. Trump aštriai kritikuojo A. Merkel pabėgėlių politiką ir grasinant importo muitais, Vokietijos ir JAV santykiai pastaruoju metu nėra sklandūs. Kancelerė po agresyvios D. Trump rinkiminės kampanijos pareiškė, kad šalių bendradarbiavimas įmanomas tik paisant tokių bendrų vertybių, kaip demokratija, laisvė, teisinis valstybingumas ir pagarba kito orumui. A. Merkel Washingtone susitiks ir su viceprezidentu Mike Pence bei patarėju saugumo klausimais Herbert Ray-

mond McMaster.

Baltųjų rūmų duomenimis, D. Trump ketina kalbėtis su A. Merkel apie įšaldytą Transatlantinį prekybos susitarimą (TTIP) tarp JAV ir Europos Sąjungos. Be to, jam esą įdomi kancelerės patirtis bendraujant su Rusija ir jos Prezidentu Vladimiru Putinu.

D. Trump nori išgirsti A. Merkel poziciją dėl Minsko taikos susitarimo įgyvendinimo. Rytų Ukrainoje konfliktas tarp prorusiškų separatistų ir Ukrainos vyriausybinių dalinių nesi- baigia – nepaisant šio susitarimo, kurį parėmė V. Putinas. Bus kalbama ir apie tai, kokia JAV parama reikalinga Ukrainos procesui.

V. Putinas ir D. Trump susitiks liepą

Maskva (BNS) – Rusijos ir JAV prezidentai Vladimiras Putinas ir Donald Trump gali pirmą kartą kalbėsi telefonu nuo tada, kai naujasis JAV prezidentas pradėjo eiti pareigas. Baltieji rūmai ši pokalbį pavadino reikšminga pradžia gerinant Jungtinių Valstijų ir Rusijos santykius.

G-20 forumas Hamburge bus pir-

masis renginys, kuriame jie abu dalyvaus. D. Trump ir V. Putinas sausio 28 dieną pirmą kartą kalbėjosi telefonu nuo tada, kai naujasis JAV prezidentas pradėjo eiti pareigas. Baltieji rūmai ši pokalbį pavadino reikšminga pradžia gerinant Jungtinių Valstijų ir Rusijos santykius.

Turkijos prezidentas šokdina Europą

Ankara („Draugo“ info) – Tęsiantis Turkijos ir Vokietijos žodžių karui, Turkijos prezidentas Vokietijos, o vėliau ir Nyderlandų pareigūnus pavadino naciais.

Recep Tayyip Erdogan kritikos vokiečiams pažėrė po to, kai šalies valdžia atšaukė viešus renginius, skirtus agituoti Vokietijos turkų bendruomenę balsuoti itin svarbiame referendume dėl Turkijos prezidento įgaliojimų išplėtimo.

„Vokietija, tau dar toli iki demokratijos, – Stambule vykusiame moterų mitinge kalbėjo R. T. Erdogan. – Tavo metodai niekuo nesiskiria nuo praeityje nacių taikytų metodų“, – pareiškė Prezidentas.

Vokietijos teisingumo ministras Heiko Maas tokius Turkijos prezidento komentarus pavadino absurdiškais, negarbingais ir nesuprantamais.

Balandžio mėnesį vyksiančiame referendume dėl Turkijos konstitucijos pataisų, galinčių gerokai išplėsti prezidento galias, teisę balsuoti turi 1,4 mln. Vokietijoje gyvenančių turkų.

Rinkėjų bus klausama, ar jie pritaria naujai konstitucijai, kuri šalį iš parlamentinės respublikos paverstų prezidentine.

Tai R. T. Erdogan suteiktų naujų su biudžetu ir ministrų bei teisėjų skyrimu susijusių įgaliojimų. Negana to, prezidentui būtų suteikta teisė paleisti parlamentą.

Apsižodžiavimas persikėlė į kitas Europos šalis. Turkija pasipiktino dėl atšaukto sambūrio Rotterdame ir at-

Turkijos ministro neįleidimas į Rotterdamą, išprovokavo didžiulius turkų bendruomenės sujudimus. Haretz nuotr.

šaukus leidimą Turkijos užsienio reikalų ministrui Mevlut Cavusoglu nusileisti Nyderlanduose, Turkijos prezidentas apibūdino olandus „nacių palikuonimis ir fašistais“.

Turkijos ministras kovo 11 dieną turėjo kalbėti prezidento R. T. Erdogan reformai paremti skirtame sambūryje, kuris saugumo sumetimais, buvo atšauktas.

Prieš referendumą Turkijos ministrai vyksta į užsienio šalis, kuriose rengia sambūrius ir kreipiasi į čia gyvenančius emigrantus iš Turkijos, taip siekdami paskatinti užsienyje gyvenančią Turkijos bendruomenę referendume palaikyti prezidentui platesnius įgaliojimus suteikiančias reformas.

Ekspertai iš Venecijos komisijos pareiškė, kad siūlomi Turkijos Konstitucijos pakeitimai yra demokratijai pavojingas žingsnis atgal. Siūlomi pakeitimai išplėstų Turkijos prezidento R. T. Erdogan įgaliojimus, nors po sužlugdyto pernai metų liepos 15-osios perversmo Turkijos prezidentas ir taip stipriai sugriežtino kontrolę. Anot komisijos, Turkijai kyla pavojus sukurti autoritarinę prezidentinę sistemą.

Sieks antrojo referendumo dėl nepriklausomybės

Edinburghas (ELTA) – Kitą savaitę Škotija pradės prašymo teikimo Didžiosios Britanijos vyriausybei, kad 2018 metų pabaigoje-2019 metų pradžioje jai būtų leista surengti antrąjį referendumą dėl šalies nepriklausomybės, procesą. Tai pirmadienį paskelbė Škotijos premjerė Nicola Sturgeon.

Šį pareiškimą ji padarė Didžio-

sios Britanijos premjerei Theresa May rengiantis šią savaitę pradėti šalies pasitraukimo iš Europos Sąjungos (ES) procesą.

Tačiau N. Sturgeon, už Škotijos nepriklausomybę pasisakančios Škotijos nacionalinės partijos (Scottish National Party, SNP) lyderė, neatmetė galimybės su Didžiosios Britanijos vyriausybe siekti kompromiso.

Kurk Lietuvai

Susitikimas su „Kurk Lietuvai“ vadove

Maloniai kviečiame Jus dalyvauti **kovo 15 d.** Pasaulio lietuvių centre Lemonte vyksiančiame susitikime su jaunųjų profesionalų programos „Kurk Lietuvai“ vadove **Agila Barzdiene**. Į renginį kviečiame visus Čikagos lietuvių bendruomenės lyderius, kurie norėtų susipažinti su „Kurk Lietuvai“ iniciatyva bei tapti šios programos globėjais Čikagoje. Nepraleiskite progos išgirsti apie „Kurk Lietuvai“ sėkmės istorijas, teikiamas galimybes ir naudą, o vėliau būkite „Kurk Lietuvai“ ambasadoriais Čikagoje bei prisidėkite prie programos sėkmės!

Renginio vieta: „Sielos“ dailės galerija,

Pasaulio lietuvių centras Lemonte

(14911 127th St., Lemont, IL 60439)

Renginio laikas: Kovo 15 d., trečiadienis, 6:30 val. v.

RSVP: egle.lauzonyte@urm.lt

„Kurk Lietuvai“ – pirmoji ir kol kas vienintelė profesinio tobulinimo ir gerosios užsienio praktikos pritaikymo programa Lietuvoje, kuri suteikia galimybę profesionalams savo žiniomis ir idėjomis prisidėti prie modernios Lietuvos atėties kūrimo. „Kurk Lietuvai“ jau šeštus metus iš eilės į Lietuvą kasmet pakviečia tarptautinės darbo ar studijų patirties turinčius profesionalus, kad pastarieji konsultuotų viešojo sektoriaus institucijas Lietuvos įvaizdžio gerinimo, konkurencingumo didinimo, verslumo skatinimo, tiesioginių užsienio investicijų pritraukimo, socialinių, švietimo ir sveikatos problemų sprendimo ir su jais susijusiais klausimais.

Daugiau informacijos apie „Kurk Lietuvai“ programą galite rasti čia:
<http://kurklt.lt/>

LR generalinio konsulato Čikagoje info

A † A POVILAS R. TAUTVAIŠAS

Gimė 1944 m. birželio 4 d. Mažeikiuose, Lietuvoje.

Mirė 2017 m. kovo 9 d. Hinsdale, IL.

Gyveno Indian Head Park, IL.

Nuliūdę liko: žmona Betty Traut Tautvaišienė; mama Monika Liutkutė Krikščiūnienė ir tėvas a. a. Povilas Tautvaišas; brolis Mykolas; svainė Margaret Aitken su vyru Thomas, švogeris John Traut su žmona Georgina; svainė Maryanne Traut su vyru a. a. Bernard; švogeris James Traut su žmona Patti; pusserė Marie Stankiewicz su vyru Dennis; pusserė Nora Gylienė su vyru Sauliumi; pusbrolis Antanas Kazakevičius su žmona Tina; pusserė Angela Kazakevičiūtė su vyru a. a. William Mehrrens; pusbrolis Mark Shimkus su žmona Lisa; daug sūnėnų ir dukterėčių Amerikoje.

A. a. Povilas R. Tautvaišas bus pašarvotas trečiadienį, kovo 15 d. nuo 3 val. p. p. iki 8:30 val. vakare Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave. (arti Derby Rd.), Lemonte. Religinės apeigos vyks ketvirtadienį, kovo 16 d. 11 val. r. Petkus Lemont laidojimo namuose. Laidotuvės privačios.

Nuliūdusi šeima

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com

REKOLEKCIJOS

su sesele

Ignė Marijos Šiute

Kovo 25 d.,

9:00 v.r. – 2:30 val. p.p.

Ateitininkų namuose

1380 Castlewood Drive

Lemont, IL 60439

Tema:

KELIAUJANT SU TIKĖJIMU

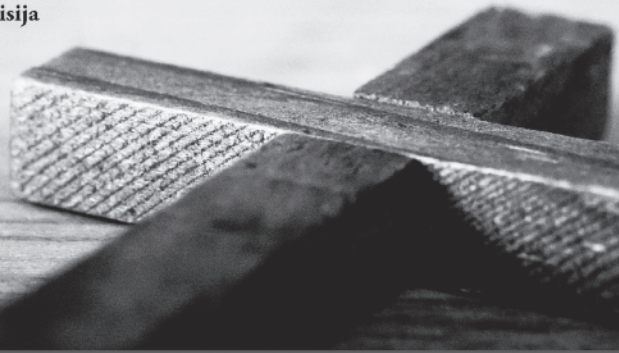
Auka: \$20

Rengėjai:

Ateitininkų namai ir

Pal. Jurgio Matulaičio Misija

Registruotis prieš ir po šv. Mišių
arba misijos raštinėje tel. **630- 257-5613**
arba **630-257-8087**

Kovo 17 – 28 d.

maldos / pabendravimo grupelės namuose, šeimoj ar
draugų tarpe, su sesele Ignė.

Pasirinkite jums patogią dieną ir laiką ir pašome sutarti dėl laiko prieš ir po šv. Mišių
arba misijos raštinėje telefonu (630) 257-5613

PALAIMINTOJO
J. MATULAIČIO
MISIJA

10-ieji jubiliejiniai
metai

SRIUBOS PIETŲS

Surinktas pelnas bus skiriamas

Carito maitinimo tarnystės programai,
remiančiai sriubos valgyklas Lietuvoje.

Kovo 19 d. 12:30 v. p. p.
Pasaulio lietuvių centro
Pokylių salėje
14911 127th St
Lemont, IL 60439

Dėkojame visiems, kurie atsiliepiate / Viešpaties raginimą sušelpți alkstančiuosius.

Prašome užsiregistruoti iš anksto Matulaičio misijos raštinėje tel: (630) 257-5613.
matulaitismission@gmail.com
Siūloma auka - \$20 (asmeniui), \$50 (šeimai)

Skaitykite „Draugą“ greičiau!

www.draugas.org

773-585-9500

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Kovo 19 d., sekmadienį, Beverly Shores** Lietuvių klubas kviečia į Vasario 16-osios ir Kovo 11-osios minėjimą. 1 val. p. p. vyks lietuviškos pamaldos Šv. Onos bažnyčioje (433 E. Golfwood Rd., Beverly Shores, IN), po jų – minėjimas, muzikinė dalis, kurią atliks Aldegunda, ir vaišės. Pasiteirauti tel. 219-512-3493.

■ **JAV LB Lemonto apylinkės valdyba** maloniai kviečia dalyvauti apvalaus stalo diskusijose tema „Šokiruota Lietuvos istorija“, kuri vyks kovo 26 d., sekmadienį, 12:30 val. p. p. galerijoje „Siela“ Pa-

saulio lietuvių centre Lemonte. Diskusijoms vadovaus istorikai Violeta Rutkauskienė ir Jonas Platakis.

■ **Balandžio 9 d., Verbų sekmadienį, kviečiame** visus apsilankyti Lietuvos Dukterų draugijos valdybos ruošiamame tradiciniame tortų, pyragų ir velykinių rankdarbių išpardavime, kuris vyks nuo 10 val. r. Didžiosios salės vakarinėje dalyje PLC, Lemonte. Tuo pačiu prašome šeiminių prišidėti savo iškeptais skanėstais ir taip paremti šią organizaciją. Vaišinsime kava ir užkandžiais.

<http://draugokalendarius.org>

Mieli tautiečiai,

JAV lietuvių bendruomenės Krašto valdybos vardu nuoširdžiai sveikinu Jus kovo 11-osios proga. Prieš dvidešimt septynerius metus Lietuvos Aukščiausios Tarybos nariai pasirašė Nepriklausomybės Aktą, kuriuo buvo atkurta nepriklausoma Lietuvos valstybė. Niekada nepamirškime jų pasiaukojimo ir meilės tėvynei. Būkite stiprūs ir toliau dirbkite Lietuvos labui!

Su meile,

Sigita Šimkuvienė
JAV LB Krašto Valdybos Pirmininkė

DAGILĖLIS

BERNIUKŲ IR JAUNUOLIŲ CHORAS
(Šiauliai, Lietuva)

Remigijus Adomaitis, dirigentas
Daiva Šulcaitė, koncertmeisterė

Koncertas :
2017 m. kovo 17 d., penktadienį,
7 val. v.

Cleveland State University
Music Building
Waetjen Auditorium
2001 Euclid Avenue,
Cleveland, OH 44115

Koncertą rengia:
Clevelando Valstybinio universiteto tarptautinis skyrius
Choras EXULTATE
LR konsulas

Bilietai:

20 dol. – Suaugusiems

10 dol. – Vaikams ir jaunimui (18 m. ir jaunesniems)

Dėl bilietų ir informacijos:

Amanda Muliolienė – 216-938-7356

arba el. paštas: boyschoirconcert@gmail.com

<https://dagilelis.eventbrite.com>

Kaip Jūs gyvenate?
Sakote, labai užsiėmę?
Sakote, kaip niekad
daug dirbate? Ilgītės
pavasario, o šis vėluoja?
O mes irgi panašiai...
Ir dirbame. Ir skubame.
Ir pavargstame.
Ir kvėpuojame.
Ir ... svajojame. Ir dar
rašome, visada rašome!
Ir švenčiame, visada
viską švenčiame!
Ir pavasaris dėl to mums
visai nevėluoja, nes juk
„Pavasaris“ vėl ateina!

LIETUVIŲ POEZIJOS PAVASARIS JAV 2017

**BALANDŽIO 8,
ŠEŠTADIENIS**

**6:30 VALANDA
VAKARO**

O be eilių, renginio knygos
„Želmenys“ pristatymo,
vyno ir vaišių, muzikinė
programa ar bus?

Bus! Dainuos Aura
Kižytė ir kiti
muzikuojantys
vakaro svečiai.
Kas? Tebūnie
Jums
siurpri-
zas!

LIETUVIŲ DAILĖS
MUZIEJUS, GALERIJA „SIELA“
14911 E 127TH St.,
Lemont, IL 60439

Dalyvauja:

Remigijus Panavas
Deimantė Komskienė
Gabriella Tymarskis
Andrius Šližiūsis
Sandra Avižienytė
Lina Kalvaitis
Romualdas Zableckas
Rasa Gilienė
Edita Zasimauskaitė
Inga Pauliukevičiūtė – Wilke
Algis (Viktoras) Dirda
Raganėlė (Lina Žiogaitė)
Ina Stundžytė
Arūnas Šatkus
Aneta Markutė – Kastrickienė
Aldutė Česnulevičienė (Aldona Petrus)
Jurgis Svajūnas (eiles skaito Linas Umbrasas)
Kristina Jurkutė

Renginio kaina: \$20.
Bilietus galėsite įsigyti prieš renginį.

SUKAKTIS

2017 m. kovo 26 d., 12:30 v.p.p.
PASAULIO LIETUVIŲ CENTRE • LEMONTE, IL
Auka - 25 dol.

Rezervacijos: Aldona Rauchienė • 708.598.7438 • aldrauch@gmail.com

